

РЕШЕНИЕ

№ 88

гр. гр. Тутракан, 25.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТУТРАКАН в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Огнян К. Маладжиков

при участието на секретаря Светлана Н. Генчева Гвоздейкова
като разгледа докладваното от Огнян К. Маладжиков Гражданско дело №
20213430100358 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвиди следното:

Делото е образувано по редовна и допустима искова молба на Т. Г. С. с ЕГН ***** против Е. Г. М. с ЕГН *****, С. А. Л. с ЕГН ***** и А. И. Л. с ЕГН *****.

Ищецът С. претендира да е изключителен собственик на поземлен имот с идентификатор № 73496.18.69, с местонахождение в землището на гр. Тутракан, местност „В ДЗС“, начин на трайно ползване „Овощна градина“, площ 25,008 дка, шеста категория, при съседни: 73496.18.204; 73496.18.123; 73496.18.206; 73496.18.211; 73496.18.203; 73496.18.202; 73496.18.70, номер по предходен план 018069 (тогава НИВА). Собственическите си претенции обосновава с протоколно Определение от 13.01.2014 г. по гр.д.№ 133/2005 на ТнРС, с което е одобрена съдебна спогодба за делба на няколко ниви, сред които и нивата (тогава) от 25 дка, която му се пада в дял. Не владее имота, тъй като овощната градина (понастоящем) се владее от ответниците Л.и. Иска от съда да установи спрямо С.Л. и А.Л., че е единствен собственик на процесната земеделска земя и да бъдат осъдени двамата ответници да му предадат владението върху цялата вещ.

В условията на евентуалност, ако съдът приеме, че делбата е нищожна, ищецът претендира да бъде установено спрямо тримата ответници, че е собственик по наследство на 1/2 ид.ч. от имота, като иска осъждането на Л.и да му предадат владението върху тази 1/2 ид.ч. Претендира разноски за производството.

Е.М. е ответник само по евентуалния иск, и то само в установителната му част. Възразява, че същият е недопустимо предявен срещу него, тъй като е направил валиден отказ от наследството на Д. М.а. В условията на евентуалност счита, че искът е неоснователен, тъй като делбата е нищожна на основание чл. 75, ал. 2 ЗН, защото неговият отказ от наследство ползва/уголемява дела на останалите наследници на Д. М.а, сред които не са били ищецът и неговата майка М.С.а. Освен това, дори ищецът да е бил някога собственик, същият е загубил собствеността върху спорната вещ, тъй като тя е придобита на оригинално основание от ответниците Л.и – чрез давностно владение. М. моли за отхвърляне на исковите претенции, иска присъждане на разноски.

Ответниците Л.и възразяват, че делбата, от която ищецът черпи основания, е нищожна, тъй като е сключена без участието и съгласието на всички наследници. Считат отказа от наследство, извършен от Е.М., за недействителен, тъй като преди да го направи, вече бил приел с конклюдентни действия наследството на Д. М.а – теглил е суми от неин влог и е участвал в делбеното производство по гр.д.№ 133/2005 на ТнРС. Според ответниците Л.и едноличен собственик на процесната нива е била Д. М.а, която се е легитимирила с констативен нотариален акт от 1998 г. и въз основа на него валидно се е разпоредила със собствеността на спорната вещ, като им я е продала.

Независимо от развитите съображения за законосъобразното придобиване на собствеността чрез прехвърлително правоприемство, ако те не бъдат споделени от съда, ответниците възразяват, че ищецът С. е загубил собствеността върху спорната вещ, след като те – Л.и, са я придобили по давност с добросъвестно владение в продължение на 5 години. Също така считат, че в случая са налице предпоставките за зачитане и на „обикновеното“ 10-годишно давностно владение.

В условията на евентуалност, ако все пак бъдат осъдени да предадат владението на вещта, Л.и предявяват възражение за право на задържане за стойността на подобренията в имота, които са извършили, превръщайки го от нива в овощна градина. Оценяват стойността на подобренията на не по-малко от 30300 лева. В с.з. претендират разноски.

В съдебното заседание страните, чрез процесуалните си представители, поддържат исковите и възраженията. Доразвиват доводите си в писмени бележки.

Тутраканският районен съд, след преценка на събраните доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 29.12.1998 Д. Т. М.а се сдобива с Констативен нотариален акт за собственост на земеделска земя – процесната нива с площ 25 дка, тогава съставляваща имот № 18069. Нотариалният акт е вписан под № 51, том I в СВ-Тутракан. В него пише, че имотът е придобит по наследство от Т. К. К. на

основание решение на ПК гр. Тутракан № 188/20.01.1993, влязло в сила съдебно решение № 1056/01.01.93 на ТНРС и протокол на ПК Тутракан № 188/20.01.1993 (л. 41).

На 11.04.2005 Г. Т. С. предявява иск срещу Д. М.а за делба на наследство, в чиято маса влиза процесната земеделска земя от 25 дка. Гражданското дело е № 133 от 2005 по описа на Тутраканския районен съд. Исковата молба е вписана същият ден в СВ Тутракан с вх.рег.№ 956, акт 157, т. II, което се установява: от поставения щемпел върху нея (л. 150); от справката по персоналната партида на Д. М.а (л. 147 гръб); и от удостоверението с изх.№ 424/20.05.16 на СВ-Тутракан (л. 249 от гр.д.78/15 ТНРС).

За безспорно е прието в доклада по настоящото дело, че М. М. С.а е била съпруга на Г. С., а ищецът Т.С. му е син.

С Решение № 3 от 30.03.2010 по гр.д.№ 133/05 на Тутраканския районен съд (л. 118-119 от гр.д.133/05 ТНРС) са допуснати до делба една част от имотите, посочени от първоначалния ищец Г. С., тъй като само за тях съдът приема, че са съсобствени с Д. М.а. Сред тях е процесната земеделска земя от 25 дка. От мотивите на съдебното решение става ясно, че ищецът Г. С. е починал в хода на процеса през 2006 и същият е заместен от неговите универсални правоприменници М. С.а и Т.С.. Делбата е допусната между тях и ответницата Д. М.а при квоти: за М. С.а 1/4 ид.ч., за Т.С. 1/4 ид.ч. и за Д. М.а 1/2 ид.ч. Производството по въззивните жалби срещу решението на районния съд е прекратено с Протоколно определение от 21.05.2013 по в.гр.д.№ 174/2010 на ОС Силистра (л. 112 от гр.д.133/05). Така, решението по допускане на делбата влиза в сила, както е постановено, личи също от ръкописното отбелязване в края на акта с дата 17.07.2013 (л. 118 от гр.д.133/05).

На 30.03.2012 Д. М.а, легитимирайки се с констативния н.а.№ 51/29.12.1998, сключва договор за прокупо-продажба във формата на нотариален акт, с който като продавач се разпорежда с цялата нива в полза на купувача по сделката – ответникът С.Л.. Към този момент делото за делба все още не е приключило и съсобствеността върху нивата не е ликвидирана. За прехвърлителната сделка е съставен нотариален акт, вписан с вх.рег.№ 965, акт № 5, том IV, дело 595/12 на СВ Тутракан (л. 16).

С.Л. е в граждански брак с А.Л. от 26.12.1970, личи от Удостоверение за семейно положение изх.№ АО-08-66/15.01.2015 на Общ.Тутракан (л. 24 от гр.д.78/15 ТНРС), което значи, че придобитият имот е в режим на имуществена общност.

След сделката ответниците Л.и извършват действия по фактическото и юридическото превръщане на земеделската земя от нива в овощна градина (кайсиева). За юридическата смяна на статута се съди от отразения начин на трайно ползване в издадената скица с № 15-704135-29.06.2021 на поземления имот (л. 14), сравнен с описанието на същия имот в нотариалния акт за

покупко-продажбата му от 30.03.2012.

Неоснователно е оспорването от ищцовата страна, че земеделската земя е била вече овощна градина, когато Л.и са я купили. Първите действия по подготовката за засаждането на фиданките са започнали през септември 2012 с риголването (дълбоката оран) и подравняването на нивата, свидетелства Д., който работи като механизатор. На 10.10.2012 е взета почвена проба от процесната нивата, което се удостоверява от протокола за това действие и от писмото на Министерството на земеделието и храните изх.№ 99/19.10.2012, в което са отразени резултатите от почвената проба на нивата с площ 25 дка (л. 44). Също така, вещото лице по назначената съдебно икономическа експертиза е приложило две цветни сателитни снимки, направени с цел проследяване на историята на земята, които са свалени от приложението Google Earth Pro. На снимката от дата 17.03.2012, която е направена 13 дни преди покупко-продажбата, съвсем ясно личи, въпреки тъмния цвят, че изображението на земеделската земя няма характерните особености на овощна градина. За разлика от нея, на сателитната снимка от 12.07.2021 вече има такива особености, което категорично доказва, че подобренията върху вещта са извършени след като ответниците Л.и са я купили (л. 135-135).

Вещото лице по назначената експертиза използва два метода: разходния метод и на пазарното сравнение, за да изчисли увеличената стойност на имота. По първия метод заключението за стойността е 67757,23 лева, а по втория – 25000 лева. При тежест на двата метода 50:50, крайното заключение за увеличената пазарна стойност е 46378,62 лева за целия имот към дата 19.10.2021.

Д. М.а умира на 10.04.2012, за което е издаден акт за смърт № 461/2012 на Община Столична, район Красно село (л. 277 от гр.д.78/15).

В Удостоверението за наследници изх.№ 9400-84/22.01.2015 на Община Столична като нейни наследници са посочени синовете ѝ: ответникът Е.М. и И. Г. М., който е починал на 03.08.2012 неженен и без деца (л. 23 от гр.д.78/15).

Преди да почине, на 24.06.2010 Д. М.а продава на своя син И. М. 4/6 ид.ч. от апартамент в гр. София (л. 90-91); а двадесет и четири дни след смъртта на И. М. неговият брат – ответникът Е.М., продава същият този апартамент на трето лице (л. 89).

На 20.06.2012, т.е. след смъртта на Д. М.а, но преди тази на И. М., ответникът Е.М. изтегля от три банкови сметки: едната в „Банка ДСК“ (л. 215-222 по гр.д.78/15), а другите две в „Уникредит булбанк“ (л. 264-278 по гр.д.78/15), общо 4984,61 лева.

На 12.11.2012 с молба до Софийския районен съд отв. М. се отказва от наследството на майка си Д. М.а. Отказът е вписан в особената книга по чл. 49, ал. 1 ЗН под № 708 от същата дата (л. 53).

В неприключилото дело за делба № 133/05 ТнРС Е.М. е конституиран като ответник на мястото на починалата си майка. Фактът на конституирането

личи от протокола на о.с.з. от 04.10.2013 (л. 83), а преди това – от протокола на о.с.з. по в.гр.д.№ 174/2010, проведено на 21.05.2013 в ОС Силистра, където се е намирало делото по обжалване на първоинстанционното решение за допускане на делбата (л. 112 от гр.д.133/05).

На 20.11.2013 в о.с.з. по гр.д.133/05 ТнРС Е.М. участва чрез процесуален представител, който моли делото да бъде прекратено спрямо него, представяйки удостоверението за направения отказ от наследство по ч.гр.д.№ 22646/2012 на СРС (л. 86).

На 13.01.2014 Тутраканският районен съд прекратява производството по делба по отношение на Е.М. и одобрява спогодбата между М. С.а и Т.С., според която последният става изключителен собственик на процесната нива от 25 декара (л. 99-103 от гр.д.133/05).

Съдебният протокол е представен на 31.03.2014 за вписване в СВ-Тутракан. Даден му е вх.рег.№ 612, а вписването е извършено с акт № 172, том I – личи от щемпелът (л. 6).

Вписването на съдебния протокол не е извършено по личната партида на Д. М.а, което личи от приетата справка (л. 144-149).

Вписването е отразено в справката по имотната партида (л. 142-143).

При така установената фактическа обстановка, Тутраканският районен съд намира от правна страна следното:

Предявеният главен иск по отношение на целия спорен имот е с правна квалификация по чл. 108 ЗС и е насочен срещу ответниците С.Л. и А.Л.. Основанието за правото на собственост, на което ищецът се позовава, е **съдебната спогодба за делба на наследство**.

Предявеният евентуален иск също е с правна квалификация по чл. 108 ЗС, но е само за 1/2 ид.ч. от спорния имот, като в установителната част е спрямо всички ответници: С.Л., А.Л. и Е.М., а в осъдителната – само спрямо С.Л. и А.Л.. Основанието, на което ищецът се позовава, за да претендира собствеността върху идеалните части от имота, е **наследство**.

Правният интерес на ищеца от завеждане на евентуалния иск по чл. 108 ЗС срещу Е.М., в установителната част само, черпи основания от т. 2А и т. 3Б на Тълкувателно решение 4/2014 на ОСГК, ВКС и произтича от това, че Д. М.а, като се е разпоредила с цялата вещ, на практика е отрекла правото на собственост на ищеца за неговата 1/2 ид.ч.

Ответниците са предявили материалноправното възражение по чл. 72, ал. 3 вр. ал. 1 ЗС – право на задържане до заплащане на увеличената стойност на имотите. По това възражение съдът следва да се произнесе с диспозитива на решението, ако уважи един от двата иска.

По всички останали материалноправни възражения, като например това на ответниците Л.и, че са придобили имота по давност, съдът не дължи произнасяне в диспозитива, каквото искане правят в писмената си защита,

тъй като това можеше да стане само ако претенцията им е заявена като насрещен иск, а не като възражение.

За да уважи главния или евентуалния иск, съдът следва да достигне до извода, че ищецът С. е собственик на съответната част от спорния имот, и то на основание, което е заявил. Също така следва ответниците Л.и да владеят имота към момента на приключване на съдебното дирене. Този факт не се оспорва. Напротив, признава се от тях, чрез техния процесуален представител. Следователно спорът се концентрира изключително и само върху установителната част на ревандикационните искове, а именно: собственик ли е ищецът на цялата или на половината овощна градина.

По главния иск за целия имот

Съдът намира за неоснователен главният иск на ищеца С., че е собственик на цялата овощна градина, легитимирайки се като такъв на основание съдебната спогодба за делба по гр.д.№ 133/05 ТнРС, одобрена с протоколно определение на съда от 13.01.2014.

Исковото производство по гр.д.№ 133/05 ТнРС е започнало като делба на наследство по чл. 69 и сл. ЗН. Разликата между делба на наследство, в чийто актив влизат вещни права, и делба на съсобственост по чл. 34 ЗС, е само в специфичното основание, на което възниква съсобствеността при наследяването, респективно на лицата, които имат право да участват в това производство, а именно – само наследниците на общия наследодател. Обусловена от тази специфика е възможността да се съединят за съвместно разглеждане някои искове, които в общия случай на делба по чл. 34 ЗС не намират приложение. Въпреки всичко, приликите са повече и затова разпоредбите на делбата за наследство се прилагат съответно при делбата на съсобственост – арг. чл. 34, ал. 2 ЗС. Такава е разпоредбата на чл. 75, ал. 2 ЗН, която гласи, че когато делбата е извършена без участието на някой от сънаследниците, респ. на съсобствениците, тя е изцяло нищожна.

Настоящият състав на Тутраканския районен съд намира, че тъкмо на това основание делбата, която е приключила със съдебната спогодба, одобрена от съда по гр.д.№ 133/05 ТнРС, е нищожна. За да стигне до този извод приема, че Решение № 3 от 30.03.2010 по гр.д.№ 133/05 ТнРС за допускане на делбата има сила на пресъдено нещо спрямо ответниците, които се явяват правоприменици на Д. М.а.

Като нейни частни правоприменици ответниците Л.и са обвързани от силата на пресъдено нещо на основание чл. 226, ал. 3 ГПК, защото исковата молба е била вписана по партидата на праводателката им, когато са сключили сделката през 2012. Не е налице изключението по тази норма, отнасящо се за недвижимите имоти. И понеже делото е следвало своя ход между първоначалните страни по спорното правоотношение, както разпорежда чл. 226, ал. 1 ГПК, качеството, което са имали Л.и в делбеното производство, е на процесуално субституирани, чийто процесуален субституент до смъртта си е била Домника М.а – арг. т. 3 от ТР 3/19.12.2013 на ВКС по тълк.дело №

След този момент производството по делото е следвало да продължи с участието на нейните наследници. И. М. умира скоро след майка си, преди да бъде конституиран като страна. Спорният въпрос дали ответникът Е.М. има качеството на наследник за цялото имущество на Д. М.а, намира своя положителен отговор и в двете хипотези. Първата, че заедно със своя брат всеки от тях е приел по 1/2 ид.ч. от наследството на майка им, а след смъртта на И. М. ответникът Е.М. придобива и неговата 1/2 ид.ч. от това наследство. Втората, че цялото наследство първоначално е отишло у И. М., заради отказа на Е.М. по чл. 52 ЗН, но след това, приемайки наследството на своя брат, в крайна сметка придобива активите и пасивите от имуществото на своята майка.

За това, че И. М. е приел наследството на Д. М.а, съдът прави извод от текста на пълномощното, с което отв. Е.М. се легитимира пред „Банка ДСК“ и „Уникредит булбанк“ (л. 220 и л. 273 по гр.д.78/15), за да изтегли парите от сметките. В него И. М. изрично изтъква своето качество на наследник на Д. М.а, а от признанието, което направиха процесуалните представители на отв. Е.М., че същият е извършил действия по приемане на наследството на брат си, следва че той опосредено е придобил и наследството на своята майка. Впрочем, признанието за приемането на наследството на И. М. е излишно, защото разпоредителната сделка на 27.08.2012 с апартамента, който е бил собственост на починалия брат, е действие, което недвусмислено сочи към този извод – чл. 49, ал. 2 ЗН.

Независимо от изложеното съдът намира, че изричният отказ на отв. Е.М., вписан по реда на чл. 52 ЗН в особената книга на СРС, е нищожен. Само по себе си изтеглянето на пари от сметка на починало лице не винаги представлява действие по приемане на наследството, защото тези пари може да отидат за запазването и управлението му – чл. 58 ЗН, което не е действие, несъмнено предполагащо намерение за приемане на наследството на Д. М.а по смисъла на чл. 49, ал. 2 ЗН. Само че такива или подобни твърдения за конкретни фактически действия по запазване и управление на наследството нито бяха наведени, нито доказани. Свидетелят Добрев не успя да изложи факти, които да опровергават по сигурен начин презумпцията по чл. 69 ЗС досежно половината от изтеглените суми за близо 5000 лева. Така, ако за едната половина Е.М. следва да се счита за техен държател, понеже е бил пълномощник на брат си, за другата половина следва да се приеме, че ги е държал като свои. Свидетелят Д. казва, че Е.М. имал намерението да се откаже от наследството на майка си в полза на своя брат и парите му трябвали, за да установи какъв актив ще получи брат му. Първо, не се доказаха никакви конкретни фактически действия за „установяване“ активите на наследството, които да са изисквали разходването на близо 2500 лева. Второ, ако Е.М. действително е имал твърдото намерение да се откаже от наследството на своята майка, нямало е никаква пречка да го направи преди да изтегли парите и пак да се легитимира пред банките с пълномощното от

брат си. Трето, безсмислено е било Е.М. тепърва, след изтеглянето на парите, да установява какви са активите на наследството, само за да посъветва брат си дали да го приеме, след като същият вече го е приел, видно от текста на пълномощното. Четвърто, нямало е пречка изтеглянето на парите да стане по реда на чл. 59 ЗН, ако действителното намерение на ответника М. е било да бъде управител на наследството на Д. М.а до приемането му от брат му. С тези мотиви съдът счита за опровергани доводите на ответника М., че се е отказал от наследството на своята майка. Така той е придобил първоначално половината от наследството ѝ, а след смъртта на своя брат, и другата половина.

За разлика от настъпилото в хода на процеса частното правоприемство, при което частният правоприемник не става страна, освен по реда на чл. 226, ал. 2 или чл. 228, ал. 1 ГПК, универсалното правоприемство води до задължителното конституиране на универсалния правоприемник на мястото на праводателя – чл. 227 ГПК.

Като универсален правоприемник на своята майка и надлежно конституиран по гр.д.№ 133/05 ТнРС качеството на Е.М. в делбеното производство по отношение на Л.и е същото като на неговата майка – той е техен процесуален субституент. Като такъв, той не може да се разпорежда с процесуалното право на иск, защото материалното право, което защитава с него, не му принадлежи. Такова разпоредително действие представлява предявяването на удостоверение за нищожния отказ от наследство и съответното искане на М. за прекратяване на производството по гр.д.№ 133/05 ТнРС спрямо себе си, което в крайна сметка е било уважено от делбения съд. По този начин ответниците Л.и са били лишени от възможността в дял на Е.М. да се падне процесната земеделска земя и така да се санира порокът на сделката, с която Д. М.а се е разпоредила свръх правото ѝ на собственост върху вещта.

Няма значение, че към 13.01.2014 – датата на последното съдебно заседание, не е имало доказателства по делото за покупко-продажбата от 2012 г. Продажбата на чужда вещ не е нищожна по отношение на облигационното действие на продажбения договор, тя просто не прехвърля собствеността и е основание за развалянето му. В случая Д. М.а се е разпоредила валидно само с 1/2 ид.ч. от нивата, колкото делбеният съд е приел, че са наследствените ѝ права.

Няма значение, че дори за тази 1/2 ид.ч. от правото на собственост е съществувала опасност за приобретателите вещно-прехвърлителният ефект на продажбения договор да отпадне с обратна сила, ако при извършване на делбата нивата не се падне в дял на Д. М.а или на нейните наследници. Само че, за да се случи това, делбата трябва да е валидна, което изисква участието на всички съсобственици – било то като типични страни, било то чрез процесуалния им субституент.

В случая важното е, че нормата на чл. 75, ал. 2 ЗН вр. чл. 32, ал. 2 ЗС е

материалноправна и ответниците, придобили валидно 1/2 ид.ч. от процесната вещ, са защитени от материалните последици на делбата, в която не са участвали, тъй като същата се счита за нищожна. Ето защо в случаи като настоящия, дори крайният акт на съда, с който приключва делбеното производство, да е процесуално перфектен, същият не произвежда материалноправно действие. Няма конститутивен ефект. Не прекратява състоянието на съсобственост. Съответно никой от съделителите не може на това основание да претендира, че е изключителен собственик на вещ, която е част от делбената маса.

По тези съображения главният иск следва да се отхвърли.

За разликата между материалната нищожност на делбата и процесуалната нищожност на съдебните актове

Това че протоколното Определение от 13.01.2014 по гр.д.№ 133/05 на РС Тутракан не е произвело материалноправно действие, защото делбата е нищожна, понеже е приключила без участието на съсобствениците Л.и, които са били обвързани от действията на техния процесуален субституент ответникът М., не означава, че самото определение или другите актове на съда по това дело са нищожни. В Тълкувателно решение № 1 от 10.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 1/2011 г., ОСГТК се приема, че нищожно е решението, което е постановено от ненадлежен орган или в ненадлежен състав, извън правораздавателната власт на съда, не в писмена форма, абсолютно неразбираемото решение или неподписаното решение. Актовете на съда по гр.д.№ 133/05 ТнРС не страдат от такива пороци, но ако се допусне хипотетично, че нищожността на съдебната делба по смисъла на чл. 75, ал. 2 ЗН означава и нищожност на съдебния акт, с който тя приключва, би се стигнало до неприемливия от гледна точка на принципа за правната сигурност извод, че все още гр.д.№ 133/05 ТнРС е висящо. В такъв случай, заради обуславящото значение на делбата, настоящото производство трябва да бъде спряно до валидното ѝ приключване, което не може да стане без влязло в сила решение по нарочен иск за прогласяване нищожността на съдебния акт – чл. 270, ал. 2 ГПК. Тъкмо затова, за да се избегнат тежките последици за правната сигурност, законодателят е подхождал мъдро, като не е обвързал неучастието на съсобственика с процесуална нищожност на постановените актове в делбата, а само с нейната материална нищожност, запазвайки обаче останалите материалноправни ефекти на производството.

Според Тутраканския районен съд материалноправните последици на производството по гр.д.№ 133/05 ТнРС, които не са засегнати от нищожността по чл. 75, ал. 2 ЗН вр. чл. 34, ал. 2 ЗС, са няколко, три от които имат значение за настоящия спор.

Първата е, че с предявяването на исковата молба по гр.д.№ 133/05 ТнРС на 11.04.2005 спрямо Д. М.а и нейните правоприемници е прекъснато течението на придобивната давност, ако изобщо такава давност е текла в нейна полза за спорната нива от 25 дка – аргумент от чл. 116, б. „б“ ЗЗД вр.

чл. 84 ЗС. Искът за делба е вещен, за собственост. Исковете за собственост прекъсват придобивната давност, когато са насочени срещу владелеца. В случая не е налице хипотезата на чл. 116, б. „б“, изр. 2 ЗЗД, която гласи, че ако искът не бъде уважен, давността не се смята прекъсната, защото съдебната спогодба има значение на влязло в сила решение – арг. чл. 234, ал. 3 ГПК.

Втората е, че във фазата по допускане на делбата Д. М.а е следвало да предяви своите възражения за изключителна собственост върху спорната нива, в т.ч. възражението за придобивна давност – чл. 109, ал. 1 ГПК-отм. На съда е известно, че между първоначалните съделители Д. М.а и Г. С. са воден множество дела, но какви точно – няма никакво значение, освен фактът, че по гр.д.№ 133/05 ТнРС има влязло в сила решение за допускането до делба на процесната нива от 25 дка при съответните квоти. Което ще рече, че ако Д. М.а е имала някога, някакви основателни доводи да претендира изключителна собственост за себе си върху спорната вещ, то те са преклудирани като незаявени, или ако са били заявени в делбеното производство, същите очевидно са отречени от делбения съд. В тази връзка твърденията на ответниците, че Д. М.а още преди образуване на делото за делба е станала изключителен собственик на нивата, се явяват неоснователни поради силата на пресъдено нещо, с което се ползва Решение № 3 от 30.03.2010 по гр.д.№ 133/05 на РС Тутракан спрямо нея и нейните правоприменици – частни и универсални. Оттук всички писмени и гласни доказателствени средства, ангажирани по настоящото дело за доказване, че някога Д. М.а е осъществявала фактическа власт върху спорната вещ, се явяват излишни и неотносими към спорния предмет на доказване, поради което съдът не намира за необходимо да ги обсъжда.

Третата материалноправна последица е, че от образуването на гр.д.№ 133/05 ТнРС до приключването му на 13.01.2014 придобивна давност не е текла в ничия полза – арг. чл. 115, б. „ж“ вр. чл. 84 ЗС. Нито в полза на Д. М.а, нито в полза на нейните частни правоприменици –ответниците Л.и, за които съдът приема, че са осъществявали фактическа власт върху поземления имот от септември 2012 г.

По евентуалния иск за 1/2 ид.ч. от имота

От това, че Решение № 3/30.03.2010 за допускане на делбата има сила на пресъдено нещо (СПН) за страните по настоящото дело – арг. чл. 298, ал. 2 ГПК, съдът, на основание чл. 297 ГПК, е обвързан да приеме за доказано твърдението на ищеца Т.С., че е собственик на 1/2 ид.ч. от процесната нива с площ 25 дка, защото решението легитимира него и майка му като съсобственици **по наследство** на по 1/4 ид.ч. И тъй като М. С.а е починала на 15.01.2015, а той е единствен неин наследник, което се доказва от Удостоверението за наследници изх.№ 3-4100/06.07.2021 на Община Русе (л. 88), същият се явява приобретател на нейната идеална част.

При това положение евентуалният иск се явява основателен и следва да

се уважи.

По възражението за придобивна давност

Както вече съдът обясни, дали Д. М.а и нейните частни правоприменители ответниците Л.и са осъществявали фактическа власт върху вещта, преди края на делбеното производство, няма никакво значение за възражението им, че са придобили имота по давност. Защото и да е текло давностно владение преди завеждането на иска за делба, същото е загубило значение предвид влязлото в сила решение по допускането ѝ, а по време на процеса давност не тече. Затова са неоснователни доводите на ответниците Л.и във връзка с чл. 82 ЗС за присъединяване на владение от тяхната праводателка.

Осъществяваната от тях фактическа власт от септември 2012 има значение за презумпцията по чл. 83 ЗС, която гласи, че който докаже, че е владял в различни времена, предполага се, че е владял и в промеждутъка, ако не се докаже обратното. По делото не се твърди прекъсване на осъществяваната от Л.и фактическа власт, която и към настоящия момент е безспорен факт. Само че тя може да се квалифицира като владение едва след края на съдебното производство по гр.д.№ 133/05 ТнРС, т.е. след 13.01.2014. До влизане в сила на решението, респ. съдебната спогодба по вещния иск, осъществяваната фактическа власт не представлява давностно владение по смисъла на чл. 79 ЗС – така в Решение № 119 от 15.01.2018 г. на ВКС по гр.д. № 5062/2016 г., II г.о.

От 13.01.2014 до завеждането на настоящия ревандикационен иск на 06.07.2021 са минали 7 години, 6 месеца и 5 дни, което е повече от необходимата „кратка” 5-годишна придобивна давност по чл. 79, ал. 2 ЗС и по-малко от „обикновената” 10-годишна по алинея първа. Не са наведени възражения от ищеца, че владението на ответниците не е било постоянно, непрекъснато, несъмнено, спокойно и явно. Само при наличие на спор относно тези допълнителни признаци на владението съдът следва да постави на страните въпроси чрез какви действия е упражнявана фактическата власт – така в Решение № 262/1.11.2012 г. по гр.д. № 439/2012, ВКС, II г.о. При липсата на такъв спор и от факта на осъществяваната фактическа власт съдът презумира на осн. чл. 69 вр. чл. 68, ал. 1 ЗС, че Л.и държат земята като своя. Значи, владеят я по начин, годен да ги направи собственици на онази идеална част, спрямо която ищецът С. се легитимира като собственик по наследство. Необходимо е само владението да е продължило достатъчно дълго.

Следователно правният въпрос, обуславящ (не)основателността на възражението за изтекла придобивна давност, е дали владението на Л.и е добросъвестно, предвид факта, че исковата молба по гр.д.№ 133/05 ТнРС е била вписана по личната партия на Д. М.а още на 11.04.2005, а сделката, с която те купуват нивата от нея, е от дата 30.03.2012.

За отговора на този въпрос няма значение дали вписването на исковата молба за делба има само оповестително или защитно-оповестително действие,

тъй като защитно-оповестителното действие има значение за разрешаване на конкуренцията между вписан и невписан придобивен акт, когато приобретателите на един и същ имот черпят права от един и същи праводател, или когато в същата хипотеза конкуренцията е между два вписани придобивни акта – чл. 113 ЗС. Тогава на вписания акт, респ. на по-рано вписания, законът дава приоритет пред невписания, респ. по-късно вписания акт, независимо от поредността им на извършване пред нотариуса. Това е положението при т.нар. конкуренция на вписани актове, която е различна от конкуренцията на придобивни основания. При последната, отново различни лица твърдят да са собственици на една и съща недвижима вещ, но техните претенции не се основават на сделка с един и същи праводател. Такъв е настоящият случай. Ищецът С. претендира и доказва, че е собственик по наследство на 1/2 ид.ч. от спорния имот, а ответниците Л.и претендират, че те са собственици въз основа на сделката им с праводателката Д. М.а. Вписването в случая е без значение за разрешаването на конкуренцията между тези две придобивни основания. Тя се решава от правилото, че никой не може да прехвърли повече права, от тези, които притежава. Д. М.а никога не е притежавала повече от 1/2 ид.ч. от наследството, в чиято маса влиза процесният имот, въпреки тутула ѝ за изключителна собственост, с който се е легитимирала при сделката от 30.03.2012.

Извън постановките за конкуренцията на вписани актове и конкуренцията на придобивни основания, които са добре изяснени в теорията и практиката, остава въпросът, по който няма еднопосочен отговор: дали владението е добросъвестно, ако придобивният акт, на който се основава то, е вписан след вписването на исковата молба, с която е оспорена собствеността на праводателя. Като се има предвид, че едно от условията да се квалифицира владението като добросъвестно е владелецът да не знае, че праводателят му не е собственик – чл. 72, ал. 1 ЗС, значи е важно дали вписването по ЗС и книгите по Правилника за вписванията презумира знание у третите лица за вписаното обстоятелство. Защото, ако вписването не презумира знание, тогава презумпцията по чл. 70, ал. 2 ЗС не е опровергана и Л.и следва да се считат за добросъвестни владелци, тъй като няма твърдения или доказателства да са знаели реално, че Д. М.а не е собственик на цялата нива и че се води дело за делбата ѝ; същевременно нотариалният акт от 30.03.2012 е годно правно основание да ги направи собственици, тъй като формата му не личи да е опорочена. Ако обаче вписването презумира знание, тогава ответниците Л.и следва да се считат за недобросъвестни владелци.

Тутраканският районен съд откри седем решения на ВКС, в които ясно е застъпена една от двете тези. При всички тях в една или друга степен е засегнат въпросът за конкуренцията на вписани актове и придобивни основания, който съдът вече маркира като **граничен, но не идентичен** с въпроса за презумираното знание и следващата се от него недобросъвестност.

Становището, че вписването не презумира знание за вписания акт се поддържа в Решение № 237 от 29.04.2009 г. на ВКС по гр. д. № 1937/2008 г., II г. о.; Решение № 309 от 6.12.2012 г. на ВКС по гр. д. № 697/2012 г., II г. о., ГК; и Решение № 86 от 30.10.2020 г. на ВКС по гр. д. № 3076/2019 г., II г. о., ГК. Първото решение е постановено по реда на стария ГПК-отм. и в него се застъпва, **че релевантно е не дали лицето, придобило владението от неособственик е могло да узнае това обстоятелство [от вписването], а дали в действителност е знаел.** Второто решение е постановено по реда на чл. 290 ГПК по касационния въпрос дали вписаната искова молба, по която предявеният иск е отхвърлен с влязло в сила решение, води до недобросъвестност на владелеца, придобил имота на основание, годно да го направи собственик, осъществено след вписването. Като се изключи казуалната част на въпроса досежно отхвърления иск, даденият отговор гласи, че единствено въз основа на вписаната искова молба не може да се направи извод за недобросъвестност на владелеца, защото **самото наличие на вписаната искова молба не е основание да се приеме, че е налице знание от страна на купувача, за това, че купува от неособственик.** Третото решение отново е по реда на чл. 290 ГПК с касационен въпрос, по който е допуснато обжалването: „Владелец ли е, и то добросъвестен, лицето, закупило недвижим имот от неособственик [...] с оглед действието на вписването [...]?”, на който въпрос резюмираният отговор е, че лицето, закупило недвижим имот от неособственик, е добросъвестен владелец, щом не е доказано да е знаело това обстоятелство, нищо че преди това друго лице е вписало своя придобивен акт и владелецът е могъл да узнае, че купува от неособственик. След отговора на касационния въпрос върховните съдии изрично поясняват в мотивите по съществото на спора, че **оповестителното действие на вписването не опровергава презумпцията на чл. 70, ал. 2 ЗС,** като така отхвърлят мотива на въззивния съд, че вписването съдържа презумпция за знание у всички трети лица, което изключва тяхната добросъвестност.

Обратното становище, че вписването по ЗС и ПВ презумира знание, се застъпва в постановеното по реда на стария ГПК-отм. Решение № 757 от 10.12.2009 г. на ВКС по гр. д. № 1536/2008 г., I г. о., ГК. В него се казва, че вписването освен оповестително действие притежава и гаранционно-обезпечително действие, тъй като запазва правата на лицата при евентуално отчуждаване на имота, предмет на сделката и **осигурява добросъвестност на третите лица, придобили права преди вписване на исквата молба, респ. те се считат недобросъвестни, ако са придобили права след това.** В същия смисъл, но вече по реда на чл. 290 от сега действащия ГПК, са постановени три решения: Решение № 448 от 30.11.2011 г. на ВКС по гр. д. № 100/2011 г., ГК, I г. о.; Решение № 250 от 21.12.2015 г. на ВКС по гр. д. № 3897/2015 г., I г. о., ГК и Решение № 52 от 23.07.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1455/2017 г., I г. о., ГК. На кратко, касационният въпрос по първото решение е дали лишава владелеца от неговата добросъвестност по смисъла на чл. 70, ал. 1 ЗС,

вписването на искова молба по предявен иск за собственост срещу праводателя. Съставът на ВКС най-напред напомня, че вписването на исковата молба има за цел да даде гласност на съдебния спор относно конкретен недвижим имот и затова приема, че когато правното основание за владението на купувач по договор, сключен с нотариален акт, е възникнало при наличие на вписана преди това искова молба по вещен иск срещу праводателя на продавача по договора, **вписаната искова молба ограничава прехвърлителното действие на разпоредителната сделка и елиминира възможността тази сделка да съставлява основание за упражняване на добросъвестно владение върху обекта на разпореждането.** По второто от цитираните решения, касационният въпрос по смисъл е идентичен с предходния, като отговорът на състава на ВКС гласи, че в случай на разпореждане с предмета на спора в хода на делото и при условие на формирана на основание чл. 221 ГПК (отм.), съответно чл. 226 ГПК сила на присъдено нещо по отношение на приобретателите, **установеното от тях владение е недобросъвестно, ако исковата молба** [по делото за собственост] **е била вписана.** Касационният въпрос по третото решение е общо взето същият, но с тази особеност на казуса, че исковата молба срещу праводателя не е била вписана, и затова решението на състава на ВКС гласи, че третото лице, което е придобило недвижим имот от ответника в хода на висящ спор за собственост на правно основание, годно да го направи собственик, без да знае за висящия процес **/[поради] невписана искова молба/** и че праводателят му не е бил собственик, има качеството на добросъвестен владеец.

В доктрината също се наблюдава противоречие в становищата по този правен въпрос. Проф. Т. застъпва, че законната презумпция за добросъвестност по чл. 70, ал. 2 ЗС е оборима, но не може да бъде изключена с други презумпции, а е нужно по безсъмнен начин да се опровергае – Т., В. Вещно право на Република България. Част четвърта. Владението. Трето издание. С.: Софи-Р, 2001, с. 141. На обратното мнение е проф. Й., която казва, че с вписването се създава необорима презумпция за знание за третите лица – Й., Т. *За противопоставимостта на договора и отговорността по чл. 21, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите.* Юридически свят, кн. 1/2014, с. 57.

Настоящият състав на Тутраканския районен съд споделя мотивите на втората група цитирани решения на ВКС и становището на проф. Й., според които вписването презумира знание. Допълнителен аргумент е, че целта на вписването по ЗС в книгите по ПВ е да гарантира правната сигурност. Тя се постига преди всичко чрез оповестителното действие, формулирано в разпоредбата на чл. 1 от ПВ, която гласи, че вписването се състои в даване гласност на подлежащите на вписване актове. Абсурдно е да се очаква, понеже е невъзможно, на всеки вписан акт да му се даде гласност по такъв начин, че да осигури ефективното знание у всички правни субект за него. Тази гласност няма как да е ефективна, **следователно тя е презумирана гласност.** Същата се реализира чрез два принципа, намерили нормативен

израз в чл. 42, ал. 1 и чл. 2 ПВ – публичност на книгите за вписванията и изчерпателност на вписаните обстоятелства. С.Л., като всеки кандидат купувач на недвижим имот, знаейки че определена категория искиви молби подлежат на вписване в книги, които са публични, се предполага, че е бил известен за наличието на вписаната искова молба по гр.д.№ 133/05 ТнРС, когато е сключил придобивната за него сделка.

Не само телеологичното (целевото) тълкуване, но също и семантичното тълкуване, разкриващо значението на думите, дава основание на Тутраканския районен съд да приеме наличието на презумирано знание за вписания акт. Думата *гласност*, употребена в чл. 1 от ПВ, по значение е неразривно свързана със значението на реципрочната □ *думачуваемост*. Не може да има гласност, където липсва чуваемост. Оттук идва изразът „глас в пустиня”. А чуваемостта, разбира се, не в буквален, а в преносен смисъл, означава наличие на подходящи условия за получаване на някаква информация. Следователно, като казва законодателят, че вписването се състои в даване на гласност, той предпоставя, или другояче казано, презумира чуваемостта; а оттук и знанието за разгласеното обстоятелство. Затова не е чудно, че в тълковния речник на българския език (в интернет) един от синонимите на думата „гласност” е „известност”.

Приемайки наличието на презумирано знание у ответниците Л.и за факта на вписаната искова молба по гр.д.№ 133/05 ТнРС, съдът намира, че те са установили недобросъвестно владение, чиято продължителност не е достатъчна за придобиване по давност на чуждата 1/2 ид.ч. от процесната вещ. По тази причина възражението им по чл. 99 вр. чл. 77, пр. второ ЗС, че ищецът е изгубил собствеността върху нея, защото те са я придобили, се явява неоснователно.

По възражението за право на задържане

Според Тълкувателно решение № 111 от 11.11.1962 г. по гр. д. № 104/1962 г. владелецът – добросъвестен **или недобросъвестен** – ответник по ревандикационния иск, може да поиска сумата за подобренията, които е направил в процесния имот, не само чрез насрещен иск, но и по реда на възражението. Това тълкуване е съобразено с чл. 221, ал. 2 ГПК–отм., който е гласял, че решението влиза в сила и по отношение разрешените с него искания и **възражения за подобрения** и прихващания.

Понастоящем в аналогичния текст на чл. 298, ал. 4 ГПК се казва, че решението влиза в сила и по отношение на разрешените с него искания и **възражения за право на задържане** и прихващане. Като се има предвид че само добросъвестният владелец има право на задържане – чл. 72, ал. 3 вр. ал. 1 ЗС, това означава, че по сега действащия ГПК само той може чрез възражение да предяви вземането си за подобренията, които е направил в чуждия имот. Недобросъвестният владелец не разполага с право на задържане и затова вземането му за извършените от него подобрения срещу предявен ревандикационен иск не могат да се упражнят чрез възражение, а ако са

предявени с това процесуално средство, за съда не възниква задължение да се произнесе по основателността на искането – така в Решение № 376/12.03.2013 г. на ВКС по гр.д. № 260/2012, I г.о.

Съдът приема, че като недобросъвестни владелци ответниците Л.и нямат право на задържане за стойността на подобренията в имота, каквото възражение своевременно са предявили с отговора на исковата молба, мислейки си че са добросъвестни владелци.

По делото не е предявено като евентуално възражението по чл. 72, ал. 2 ЗС, нито са наведени такива твърдения – че ищецът С. е знаел за извършваните подобрения върху имота и не се е противопоставил. Само в този случай можеше съдът, въпреки недобросъвестното владение на ответниците, да приеме, че те следва да се приравнят на добросъвестни владелци по чл. 72 ЗС. Диспозитивното начало забранява на съда да изследва този въпрос по своя инициатива, без нарочно искане – чл. 6, ал. 2 ГПК. За ответниците остава възможността да предявят вземането си за подобренията в друг процес.

Съобразявайки чл. 298, ал. 4 ГПК, решението следва да съдържа отхвърлителен диспозитив по възражението за право на задържане за подобренията, направени в процесния имот след 30.03.2012 до приключване събирането на доказателства по делото – 27.10.2021. Тяхната стойност за целия поземлен имот е 30300 лева. За по-голяма сума от 30300 лева няма направено искане след приемането на експертизата. Така, тя има значение само за доказването на първоначално предявения размер.

Тъй като възражението за право на задържане винаги е в условията на евентуалност, отхвърлителният диспозитив трябва да е само за половината от сумата на общо направените подобрения, колкото е размерът на уважения евентуален иск.

По останалите доводи на страните

В писмената си защита отв. Л.и обръщат внимание, че до приключване на настоящото производство ищецът не сочи фактически основания и не представя доказателства, че е собственик на 1/2 ид.ч. от процесния имот. Пропускът на ищеца в исковата молба е несъществен и е отстранен с доклада по делото, приет без възражения по този въпрос. Предвид силата на пресъдено нещо на решението по допускане на делбата, доказателства за евентуалния иск не са необходими.

Вписванията в имотните партии по ЗКИР имат само помощен характер – чл. 39, ал. 2 ПВ, защото никъде в нашата страна, в т.ч. в съдебния район на Тутраканския районен съд, не е въведен имотен регистър със заповед по чл. 73, ал. 1 ЗКИР. Едва след такава заповед вписванията в него по партидите на имотите ще има правнообвързваща сила. Дотогава вписванията се извършват по досегашния ред – чл. 74 ЗКИР, който е по персоналната система на ПВ. Ето защо наличието или липсата на вписване по имотната партида на процесната недвижима вещ няма правно значение. Освен това липсващото

вписване на исковата молба по гр.д.№ 133/05 ТнРС в нея се дължи на факта, че кадастралната карта и кадастралният регистър за територията, където се намира поземленият имот, са одобрени едва на 04.02.2008 със Заповед РД-18-6, видно от представената скица (л. 14); а исковата молба, която е вписана по партидата на Домника М.а, е от 2005 г. Тогава нивата все още не е имала кадастрален идентификатор. Същият е бил условие за откриване на имотна партида – арг. чл. 65, ал. 1 ЗКИР, допреди приемането на новата ал. 3 (ДВ, бр. 49 от 13.06.2014), допускаща имотна партида да се води независимо дали за имота има създаден идентификатор.

Съгласно чл. 115, ал. 2, изр. първо ЗС на отбелязване към вписаната искова молба подлежи решението, с което се уважава искът. Искът за делба е насочен към ликвидиране на съсобствеността, а не просто към установяването ѝ. Ето защо на отбелязване подлежи решението, респ. определението, с което се одобрява съдебната спогодба, приключващо втората фаза на делбеното производство. Неотбелязването на решението по чл. 344 ГПК не произвежда санкцията по чл. 115, ал. 2, изр. второ ЗС. Допълнителен аргумент за този извод е чл. 114, б. „в“, изр. 2 ЗС, който обвързва вписването на исковата молба с даване ход на делото. Ако законодателят е имал намерение да придаде същото значение на решението, приключващо първа фаза на делбата, щеше да го укаже изрично в Глава двадесет и девета на ГПК, а не направо в чл. 346 ГПК да урежда какви искания могат да се предявяват във втора фаза. Така, единственото което е необходимо да направи съда, за да насрочи първо заседание във втора фаза на делбеното производство – и то по служебна инициатива, без да е необходимо нарочно искане за това, е да констатира, че решението по чл. 344 ГПК е влязло в сила. Неотбелязването на това решение не е условие за доразвитие на производството, а щом не е – значи законът не му придава правно значение.

Съгласно чл. 115, ал. 1 и ал. 2 ЗС решенията по вписани искови молби се отбелязват по представен препис, като на ищеца се дава шестмесечен срок да извърши това, в противен случай вписването на исковата молба губи действие. Технически отбелязването се извършва не от ищеца, а от деловодителите в службата по вписванията към съответния съд, след разпореждане от съдията по вписванията. Което означава, че задължението на ищеца се изчерпва с това да представи влязлото в сила решение, в случая определението от 13.01.2014, пред СВ-Тутракан, с молба за вписване, което е сторено в шестмесечния срок, видно от поставения върху него щемпел (л. 6). В чия персонална партида ще разпoredи съдията по вписванията да се нанесе съдържанието на акта и как деловодителите ще изпълнят разпореждането му, не е във възможностите на молителя в охранителното производство да контролира, щом молбата му е уважена.

В писмената си защита процесуалният представител на отв. М. настоява, че процесният имот не е част от наследството на Домника и след нейната смърт в процеса за делба е трябвало да бъдат привлечени приобретателите. Доводът е неоснователен доколкото участието на

приобретателите противоречи на чл. 226, ал. 1 ГПК, но е основателно, че след разпореждането спорният имот не е част от наследството на Домника М.а. В нейното наследство обаче остава процесуалното право на иск, което универсалният ѝ правоприемник, отв. Е.М., е бил длъжен да продължи да упражнява в полза на приобретателите Л.и, като техен процесуален субституент.

По разноските

Предвид фактическата и правна сложност на делото и активната работа на адвокатите, нито един от платените хонорари не е прекомерен.

Ищецът е направил разноски в размер на 700 лева (100 лева за държавна такса и 600 лева за адвокатски хонорар). Ответникът М. е платил 840 лева хонорар. Ответниците Л.и са направили разноски за адвокат 1960 лева, за експертиза 400 лева, за съдебни удостоверения 20 лева, или общо 2380 лева.

С Определение № 190/27.08.2021 по чл. 140 ГПК е прекратено производството по главния иск за целия имот по чл. 108 ЗС срещу отв. Е.М. в установителната част, и по евентуалния иск в осъдителната част. По иска (главен и евентуален) с правно основание чл. 76 ЗН производството е прекратено срещу тримата ответници. Прекратен е насрещният иск по чл. 75, ал. 2 ЗН на М. срещу С.. При това положение, след като в договорите за правна защита няма описание как се разпределя хонорара по защитата срещу отделните искове, съдът приема, че най-удачно е да се обърне към чл. 162 ГПК, защото няма норма, която да казва как следва да се определи размерът на разноските в този случай. Затова придава на всеки иск относителна тежест по важност спрямо интереса, който се защитава/засяга с него. Главният иск по чл. 108 ЗС за целия имот, основан на съдебната спогодба за делба – 60 %; евентуалният иск за 1/2 ид.ч., основан на наследяването – 30 %; искът по чл. 76 ЗН – 5 %; насрещният иск по чл. 75, ал. 2 ЗН – 5 %. А тъй като самият ревандикационен иск е в две части, установителна, по която ответници са всички, и осъдителна – само спрямо Л.и, разноските, дължими общо от ответниците следва да се „разбият“ между тях според защитавания/засегнатия интерес така: 90% Л.и, 10% М..

Така, ищецът С. има право на разноски за уважения евентуален иск 30% от 700 лева, което прави 210 лева, дължими от ответниците така: Е.М. – 21 лева; Л.и – 189 лева.

Е.М. дължи на С. също и 5% от 700 лева за прекратения насрещен иск по чл. 75, ал. 2 ЗН, което прави 35 лева.

С. дължи на М. 60% за прекратения главен иск по чл. 108 срещу него и 5% за прекратения иск по чл. 76 ЗН, т.е. 65% от 840 лева, което прави 546 лева.

С. дължи на Л.и общо 60% за отхвърления главен иск по чл. 108 ЗС и 5% за прекратения иск по чл. 76 ЗН, или 65% от 1960 лева, което прави 1274 лева

Не следва да се уважава искането на ищеца за солидарното осъждане на ответниците М. и Л.и за неговите разноски. Основателно е осъждането по този начин само на Л.и, защото те са необходими факултативни другари помежду си; но спрямо М. са обикновени другари.

При отхвърляне на възражение за право на задържане не се присъждат разноски в полза на ищеца.

Водим от гореизложеното, Тутраканският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на Т. Г. С. с ЕГН ***** за установяване спрямо ответниците С. А. Л. с ЕГН ***** и А. И. Л. с ЕГН *****, че ищецът е собственик **на основание съдебна спогодба за делба**, одобрена с протоколно Определение от 13.01.2014 по гр.д.№ 133/2005 на Районен съд Тутракан, на целия поземлен имот с идентификатор № 73496.18.69, с местонахождение в землището на гр. Тутракан, местност „В ДЗС“, начин на трайно ползване „Овощна градина“, площ 25,008 дка, шеста категория, при съсед: 73496.18.204; 73496.18.123; 73496.18.206; 73496.18.211; 73496.18.203; 73496.18.202; 73496.18.70, номер по предходен план 018069 (тогава НИВА) и за осъждането им да му предадат владението на имота.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО спрямо ответниците Е. Г. М. с ЕГН *****, С. А. Л. с ЕГН ***** и А. И. Л. с ЕГН *****, че ищецът Т. Г. С. с ЕГН ***** е собственик **по наследство** на 1/2 идеална част (една втора ид.ч.) от поземлен имот с идентификатор № 73496.18.69, с местонахождение в землището на гр. Тутракан, местност „В ДЗС“, начин на трайно ползване „Овощна градина“, площ 25,008 дка, шеста категория, при съсед: 73496.18.204; 73496.18.123; 73496.18.206; 73496.18.211; 73496.18.203; 73496.18.202; 73496.18.70, номер по предходен план 018069 (тогава НИВА) и

ОСЪЖДА С. А. Л. и А. И. Л. да предадат на Т. Г. С. владението върху овощната градина до размера на неговата 1/2 ид.ч. (една втора ид.ч.) от нея.

ОТХВЪРЛЯ възражението на С. А. Л. и А. И. Л. спрямо Т. Г. С., че са добросъвестни владетци и имат право на задържане за сумата от 15150 лева, представляваща стойността на направените подобрения след 30.03.2012 до 27.10.2021 в чуждата 1/2 ид.ч. от поземления имот с идентификатор 73496.18.69, превръщайки го от нива в овощна градина.

ОСЪЖДА Е. Г. М. с ЕГН ***** да плати на Т. Г. С. с ЕГН ***** сумата в размер на 56 лева (петдесет и шест лева) за разноски по гр.д.№ 358/21 ТнРС.

ОСЪЖДА С. А. Л. с ЕГН ***** и А. И. Л. с ЕГН ***** солидарно да платят на Т. Г. С. с ЕГН ***** сумата в размер на 189 лева (сто осемдесет и девет лева) за разноски по гр.д.№ 358/21 ТнРС.

ОСЪЖДА Т. Г. С. с ЕГН ***** да плати на Е. Г. М. с ЕГН ***** сумата в размер на 546 лева (петстотин четиридесет и шест лева) за разноси по гр.д.№ 358/21 ТнРС.

ОСЪЖДА Т. Г. С. с ЕГН ***** да плати на С. А. Л. с ЕГН ***** и А. И. Л. с ЕГН ***** общата сума в размер на 1274 лева (хиляда двеста седемдесет и четири лева) за разноси по гр.д.№ 358/21 ТнРС.

УКАЗВА на ищеца Т. Г. С., че в шестмесечен срок от влизането в сила на решението следва да го представи в СВ-Тутракан за отбелязване към исковата молба, вписана с вх.рег.№ 1456/14.07.2021, акт № 25, том II, имотна партида 22078.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок пред Окръжен съд Силистра.

Съдия при Районен съд – Тутракан: _____